

ДЕЦЕНТРАЦІЯ АВТЕНТИЧНОГО АВТОРИТЕТНОГО АВТОРА

У статті маніфестується й аналізується процес децентрації автора, що відповідає низці тенденцій, як от: децентрація суб'єкта, дивідуалізація, децентралізація інформаційних систем тощо, які визначають сучасні трансформації життєсвіту людини, що постає саме як децентрована, багатошарова, розщеплена, множинна істота. Зазначається, що модель авторства, що конституювалася відповідно до концепції центрованого/цілісного суб'єкта/індивіда, яка, зокрема, втілена в авторському праві, потребує переосмислення. Сенс такої моделі, що концептуалізується в фігурі «автентичності авторитетного автора», зводиться до створення додаткової вартості з імені автора продукту/твору/товару. В статті представлено етапи децентрації автора, авторитетності, автентичності, що уособлюються фігурами С. К'еркегора, М. Дюшана і Р. Столмена. Для К'еркегора принциповим є відділення функції автора від авторитетності й становлення екзистенції/одиночності, що, зокрема, втілюється у використанні їм псевдонімів. Дюшан проблематизує автора як виробника продукту, протиставляючи йому практику використання готових об'єктів – реді-мейдів, а традиції авторського підпису протиставляє множення імен/підписів. Дюшан викриває експлуататорську сутність праці навіть стосовно художньої творчості, маніфестуючи як альтернативу байдикування/«ліниву діяльність», що дозволяє змістити акценти з виробництва речей на процес становлення суб'єктивності. Зрештою автор як цілісність і єдність втрачає сенс у контексті розвитку сучасних технологій і мережевої комунікації. Столмен презентує стратегію дружнього обміну вільним програмним забезпеченням замість продажу, який базується на авторському праві (інтелектуальній власності). Саме це має підвищити продуктивну діяльність і вивільнити час, а в перспективі майже не відрізнити творчість від байдикування. Ці три приклади засвідчують можливість і необхідність подолати репресивну складову авторства і авторського права як способу контролю/обмеження життя людини, що не є тотальністю, не має субстанціональної автентичності, не потребує авторитету і не заиклюється на авторстві.

Ключові слова: автор, авторське право, автентичність, авторитет, децентрація, дивід.

Загальною характеристикою процесів, що відбуваються з другої половини ХХ століття, є децентра(ліза)ція. Децентровані суб'єкти, дивіди чи трансіндивіди, децентралізовані застосунки, децентралізовані системи тощо засвідчують не лише марність модерних пошуків «самості» й безплідність фокусування на «Я», що юридично скріплювалось ідеалом приватної власності й сакральністю авторського права, але й створюють перспективи для подальшої трансформації життєвого світу людини. Визначальним тут став розвиток інформаційних технологій, формування інформаційного мережевого суспільства, що продукує не так зосередженість на / замкнення в собі, як відкритість іншим, що також відкриваються в інформаційному потоці. В певному сенсі, «цілісне Я» лишається хіба що маркером-звинуваченням щодо інших, принаймні для тих, хто все ще, так би мовити, «мислить абстрактно», або – вердиктом у судових позовах проти тієї чи тієї особистості, або нарешті – осереддям накопичення/примноження капіталу, чи вкінці – маніфестацією егоїстичного задоволення.

У (пост)постмодерній і/чи (далі) метамодерній перспективі децентрація втілюється й у відповідному переосмисленні понять ідентичності, індивіда тощо. Утім, відбувається не деіндивідуалізація, а дивідуалізація, що пов'язана саме з децентрацією й зі своєрідним розщепленням, що, як підсумовує О. Манюков, у постмодерному потрактуванні конститує *дивіда* як «поділеного поза своєю самістю, поза своїм «Я» індивіда», що «постає ... як цифровий відбиток, сукупність слідів, які індивід залишає по собі у мережевих

потоках свого економічного, соціального та політичного життя, а також в дозвілєвих практиках, які дуже часто не обходяться без технічних засобів та передбачають використання певного програмного забезпечення», а в метамодерному трактуванні конститує «(транс)дивіда» як істоту, що «усвідомлює свою внутрішню ділимість, знає про багатопаровість свого «Я» і здатна (ре)інтегрувати тілесність та духовність, щоб не зламатися під натиском змін, які постійно модифікують її суб'єктності» [Манюков, 2022, с. 29]. Попри суттєві відмінності, ці інтерпретації фіксують саме децентрованість, багатопаровість, розщепленість, множинність людини. Звісно, це все може виглядати проблемним чи загрозливим для адептів уже відверто консервативного погляду про цілісного, самототожного, автентичного індивіда/суб'єкта, стали особистість, носія принципової позиції, що зрештою укорінені в політтеології душі й політекономії приватної власності, помножених на примітивний сенсуалізм, що виходить з єдності відчуттів і переживань цілісного (того ж самого, самототожного) організму – такий собі натуралізм, що переходить в психологізм і скріплюється біографією/історичизмом цілісної особистості.

Втім побоювання переважно стосуються усталених структур панування, можливостей контролювання життєвого світу, а не турботи про збереження «автентичної (натуральної) людини», яка зрештою культивувалася, за визначенням М. Фуко, у дисциплінарний/дисциплінуючий спосіб. Відтак, варто визнати, як зауважує В. Богард, що «дивідуація не відокремлює вас від інших індивідів (як от: практика поділу у в'язниці, школі чи офісі), а від інших часток інформації», тож «знаками дивідуації є не ваше тіло, а ваші ідентифікаційні картки, електронні аккаунти та записи. Дивідууми – це не «люди», а гібридні суміші плоті й машини, клітин та інформації, органів і кодів. Вироблення дивідуального – це не питання гуманізації чи дегуманізації чогось, а перебудова (rewiring) та перепрограмування його» [Bogard, 2008, p. 14]. Можна сказати, що у світі децентралізованих/розподілених систем людина, як один з чисельних акторів, постає децентрованою/розподіленою чи дивідуальною. Але це не обов'язково руйнує її, чи загрожує її життю. Погодимось з тим, що «цілісність та її втрата не є кризовою зміною в структурі особистості, а є наслідком невинної дигіталізації, яка не обов'язково розбиває людину на сегменти, але інтенсифікує практики поділу «Я» у віртуальному середовищі», а відтак «перед дивідом відкриваються можливості проявити свої ідентичності, «Я-образи» та увиразнити будь-які складові своєї особистості» і навіть подолати «конфлікт між окремими аспектами особистості та забезпечити їхній взаємо(не)залежний розвиток» [Манюков, 2022, с. 34]. Зрештою варто звернути увагу, що людська істота в перспективі свого становлення як суб'єкт, навіть як «суб'єкт/об'єкт бажання» є своєрідним «трансформером», що виходить

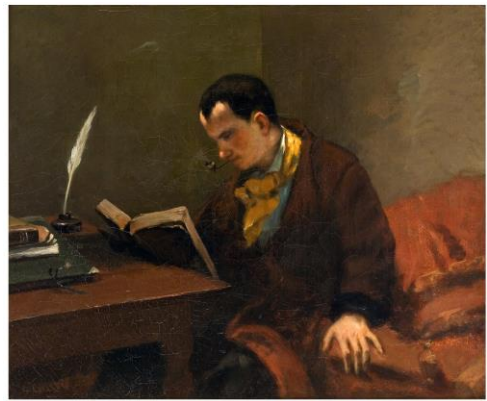

Святий Матвій пише Євангеліє. Фрагмент з Ліндісфарнського Євангелія. Кінець VII століття, Нортумбрія, Англія.

за межі репресивних соціокультурних практик універсализації чи тоталітаризації, а відтак: «Єдиного цілісного природного суб'єкта чи особистості, яку потрібно відтворювати чи наслідувати, не існує. Є лише частковість денатуралізованої множини, що перебуває в трансформаційному процесі само(ре)презентації...» [Перепелиця, Храброва 2022, с. 80].

Зрозуміло, що й стара модель авторства, що конституювалася у зв'язці з концепцією центрованого суб'єкта чи цілісного індивіда, втілена й усталена в авторському праві, потребує переписування, адже вона є базисною для усієї решти відверто репресивних ідеологем. Насправді ту історичну перспективу утворено тріадою: автентичність, авторитет, авторство. Це добре засвідчує у своєму величезному філософському лексиконі 1613 року Рудольф Гокленіус, даючи визначення поняттю автора, акцентуючи увагу саме на

владних аспектах¹ [Rudolf Goclenius 1613, s. 134], що потім відзначив і Мішель Фуко, розкриваючи автора як функцію дискурсу/влади [Foucault, 1984]. *Автентичність авторитетного автора* – така модель, що вибудовується в історію, до якої залучаються сакральні тексти, артефакти розкоші й капіталістичні бренди. Насправді все, про що в ній ідеться, зводиться до створення додаткової вартості з прив'язаного до імені продукту/твору/товару. Можливо, найяскравіше це демонструють різні практики підробки творів авторитетних особистостей й експертизи їхньої автентичності. Звісно, уявлення про авторитетних авторів було й у давніх греків чи римлян, проте воно стосувалося переважно недоторканності змісту канонічних текстів. Визначальною в процесі виробництва функції автора є християнська практика канонізації і встановлення автентичних євангелістів, а потім (до речі, з доби так званого первісного накопичення капіталу й Гутенбергової революції) можна спостерігати зростання створення різних магічних, окультних, алхімічних текстів/артефактів, що приписуються авторитету авторів минулого, потім ця функція виразно проступає в ставленні до творів мистецтва, що звісно зберігає свою актуальність на антикварному ринку й досі. Сюди в্রেштї-решт додаються і той образ митця, що створюється романтизмом, який концентрується як на досвіді особистих переживань романтичного героя/автора, так і на особистій (драматичній) його біографії/історії, і той образ модерністського творця, що, приміром, концептуалізується Шарлем Бодлером, і який узагальнюється як певний образ життя в дендизмі, епітетами якого є «аристократична вищість» духу, «вміння виділятися», «спосіб вирізнити себе з-поміж інших», «непереборний потяг до оригінальності», «своєрідний культ власної особи», «втіха від того, щоб дивувати» [Бодлер, 2017, с. 174], себто плекати власну автономність/оригінальність авторства.

Портрет Шарля Бодлера. Гюстав Курбе, близько 1848 р.

Зрештою фігура автора як оригінального виробника певного твору закріплюється й авторським правом, як от «Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів» (1886 р.) і низкою подібних конвенцій.

Втім процес децентрації і деконструкції автора, авторитетності й автентичності (якщо не брати до уваги вкрай важливий вплив саме технологічного (репродуктивного) зсуву, що ставить під питання так званий «атрибут *тут і тепер* оригіналу», досліджений Вальтером Беньяміном у відомому есеї 1936 р. [Беньямін, 2002, с. 174]) відчутний уже в таких фундаторів модерної філософії, як Сьорен К'єркегор, і таких митців модернізму, як Марсель Дюшан.

У філософії навіть існує як окрема тема – проблема псевдонімів данського філософа Сьорена К'єркегора. Він звісно дав їй певне роз'яснення і в своїй посмертно надрукованій праці «Точка зору на мою роботу як автора» [Kierkegaard, 2009], і в деяких інших творах, проте разом інспірував можливі інтерпретації і розгортання низки, зазвичай у екзистенціальному вимірі, концептуальних рішень [див.: Greenspan, 2008; Kierkegaard's, 2016]. К'єркегор – доволі парадоксальний мислитель, що в епоху «смерті Бога», через екзистенційне наближення до Бога, хай як він його розумів, вплинув на розвиток модерного мислення. Багато в чому саме він (чи, з огляду на псевдоніми, вони) маркував перспективу децентрації фігури автора, розуміння її як множинності, що згодом лише актуалізується розвитком сучасних технологій. Так, звісно, у К'єркегора йдеться про «трагічне» розуміння авторства; це не є «засобом репрезентації образів чи ідей», а своєрідним «ритуальним актом», коли «людська мова та поняття зазнають невдачі, а через жертву автора та головного героя з'являється Бог» [див.: Greenspan, 2008, р. 293-294], і так,

¹ «Author est vel causareī sola vel principalis (dux negotii). Author significat Deum, a quo quis auctoritatem, id est, ius domini in rem quampiam accepit».

«суть християнського авторства ... полягає в «самозреченні», себто навіть «більш суворому стиранні, ніж іронічна стратегія псевдонімізму», тож і писання/творчість лише засвідчує зв'язок із Богом, який є утаємниченим – таїнством екзистенції як єднання з Богом [Ibid., p. 295], але, з іншого боку, йдеться й про подвійність (Dupliciteten або Tvetdygheden), принаймні поетично-релігійну, «авторства», яку неможливо усунути, якщо ми визнаємо екзистенцію саме як процес становлення і вибору, чи навіть як здійснення одиницності. Автор зникає, навіть попри свідомий досвід певної особистості, адже твір постає в процесі виробництва/становлення, що задається розгортанням певної ідеї, чи низки ідей/п'ям (як от: естетичних, етичних і релігійних), яким потрібен своєрідний «безбарвний хімікат без запаху» [Ibid., p. 300], аби здійснити вибір щодо власного становлення іншого(/)іншим. Безперечним досягненням цієї думки, по-перше, є відділення функції автора від авторитетності (саме псевдоніми засвідчують множинність екзистенційних шляхів життя, не виносячи вердикт), по-друге, відділення творчості «автора» від становлення екзистенції, набуття власної одиницності/автентичності.

Джуліан Вассер. Дюшан куриць перед Фонтаном.
Ретроспектива Дюшана. Художній музей Пасадени, 1963 р.
Галерея Роберта Бермана

Феномен Марселя Дюшана полягає в проблематизації фігури автора як виробника продукту – саме того, що захищається авторським правом. Представити вироблений іншими готовий продукт (реді-мейд) як власний твір мистецтва – значить суперечити всій традиції побудови функції автора на майстерності (техне) виробника. Реді-мейд, за визначенням Дюшана, це – «твір, для створення якого не потрібен художник», «насамперед акт непокори [...] необожнювання» постаті художника, що знижує його «статус у суспільстві замість того, щоб звеличувати його, перетворюючи його на щось сакральне» [Lazzarato, 2014, p. 20]. До цього додається і досвід де-/ре-суб'єктивації, що пов'язаний не з виробництвом, а з вибором певного об'єкту як реді-мейда. Нарешті, Дюшан також деконструє такий значимий у фіксації фігури автентичного авторитетного автора підпис, коли множить кількість імен/підписів, щоб «подрібнити і, таким чином, знищити ідентичність (і авторство)», аж до того, щоб стверджувати, що «найкращий твір мистецтва, що тільки можна створити» – це тиша/мовчання (silence), бо «ще неможливо підписати, і всі від цього виграють» [Ibid., 2014, p. 34]. Але ще більш принциповим є викриття праці/процесу виробництва як специфічної для капіталізму справжньої експлуаторської підкладки усього, що через ідеологічне перекручення є геть непомітним у фігурі митця, який буцім займається, сказати б, сродною працею, створює з власної волі/бажання. Як зауважує Мауріціо Лаззарато, «мистецтво є такою ж частиною суспільного поділу праці, як і будь-який інший вид діяльності. З цього погляду бути художником – це така ж професія чи спеціальність, як і будь-яка інша. І саме така сувора вимога, щоб людина мала місце, роль, ідентичність відповідні її тілу й душі й викликає категоричне неприйняття Дюшана. Коли йдеться про художника, змінюються лише техніки субординації, що перестають бути дисциплінарними. Втім техніки суспільства контролю загалом так само, якщо не більше, «хронофагічні» (себто забирають багато часу), як і дисциплінарні, навіть коли йдеться про художню творчість» [Ibid., 2014, p. 12]. Саме як альтернативу цьому Дюшан пропонує лінощі/байдикування чи «ліниву діяльність», яка є антиподом капіталістичної прив'язки до моделі товар-гроші. Лінь дозволяє змістити акценти з виробництва речей на «процес становлення суб'єктивності та її здатності діяти», коли значущим є власне досвід, а продукт/результат не має навіть бути збережений, бо не має жодного значення [Ibid., 2014, p. 40].

Втім ані К'еркегор, ані Дюшан, деконструюючи функцію автора чи модель авторитету автентичного автора, не підірвали базисного її втілення в системі авторського

права. Кінець кінцем, автор як цілісність і єдність втрачає сенс у контексті розвитку сучасних технологій і мережевої комунікації, що розвивається в просторі Інтернету. Тож якщо, як зауважує М. Райф, автор є «творінням цифрової композиції» [Rife, 2013, p. 97], тоді його функція визначається зв'язком, взаємодією з усіма її елементами/компонентами. Функція автора в тій версії, яку критикує Фуко, втрачає сенс. Річ навіть не в тому, що вона не є продуктивною, а в тому, що вона надто напружує. Колективна взаємодія дозволяє не лише продуктивно вирішувати поставлені завдання, але вивільняти час, створюючи умови для дозвілля/байдкування. Нарешті перспективи розробки штучного інтелекту, який може виконувати великі обсяги обчислювань і напруженої роботи, і який є втіленням загального людського досвіду, претензії автентичного авторитетного авторства роблять доволі сумнівними.

Річард М. Столмен. Пінанг. 2005 р.
<https://www.flickr.com/photos/nhussein/252642877>

Спочатку це стало очевидним для розробників програмного забезпечення, які саме і поставили під питання авторське право й інтелектуальну власність. Річард Столмен, який є засновником руху вільного поширення програмного забезпечення, проєкту GNU, Фонду вільних програм і Ліги за свободу програмування, що концептуалізував копілефт, ще в середині 1980-х років у «Маніфесті GNU» наголосив на кількох важливих аспектах, що пов'язані саме зі спільнотою програмістів. По-перше, це конфлікт між комерціалізацією системних програм і дружбою: «Наріжний камінь дружби між програмістами – обмін програмами; типові нинішні ринкові відносини, по суті, забороняють програмістам ставитися до інших, як до друзів. Покупець програми повинен вибирати між дружбою і підпорядкуванням закону. Природно, багато хто вирішує, що дружба важливіша» [Столмен, 1985]. Вирішенням цього конфлікту є вільний обмін програмами, як це і передбачено GNU, що «може дати нам відчуття гармонії, неможливе, коли ми використовуємо програми, які не вільні». По-друге, це примат суспільного/загального над особистим/приватним: «Якщо щось і заслуговує нагороди, то це заслуги перед суспільством. Творчість може бути заслугою перед суспільством, але лише в тій мірі, в якій суспільство вільне використовувати результати. Якщо програмісти заслуговують нагороди за створення передових програм, то з цієї ж причини вони заслуговують покарання, якщо вони обмежують користування цими програмами» [Ibid.]. По-третє, це відмова від обмежень, які марковані як право на інтелектуальну власність, адже «“контроль використання власних ідей” в дійсності являє собою контроль над життям людей; і зазвичай його використовують, щоб ускладнити їм життя» [Ibid.]. Столмен закликає розрізняти поняття інтелектуальної власності, патентів, авторського права, розуміючи, що всі вони виникали у певний час і зрештою мали суспільно значиму спрямованість, проте в контексті новітніх технологій, цифрових застосунків є стримуючим фактором¹. По-четверте, звільнення від капіталістичних обмежень, що уособлюються в інтелектуальній власності й авторському

¹ «Патентна система була створена, щоб заохочувати винахідників до оприлюднення деталей своїх винаходів. Її призначенням було допомагати суспільству, а не винахідникам <...> Система авторських прав створена спеціально в цілях заохочення авторства. В галузі, для якої вона була розроблена, друкарства, де копіювати було доцільно тільки на друкарському верстаті, шкоди від неї було не багато, і вона не обтяжувала більшість осіб, які читали книги. Всі права на інтелектуальну власність це тільки дозволи, дані суспільством, тому вважалося, правильно або помилково, що суспільство в цілому випрає від цього <...>

Ситуація з програмами сьогодні сильно відрізняється від друкарства сто років назад. Той факт, що програму найпростіше копіювати від сусіда до сусіда, той факт, що у програми є відмінні один від одного вихідний текст і виконуваний об'єктний код, той факт, що програму застосовують, а не читають і насолоджуються нею, – все це, об'єднуючись, створює стан, у якому особа, що вимагає дотримання авторських прав, шкодить суспільству в цілому і матеріально, і морально...» [Столмен, 1985].

праві, має нарешті звільнити людину. Столмен слушно зауважує: «Ми вже сильно збільшили продуктивність праці в суспільстві в цілому, але тільки мала частина отриманих ресурсів пішла на дозвілля робітників, тому що продуктивну діяльність доводиться супроводжувати великою кількістю діяльності непродуктивної. Головні причини цього бюрократія і повсюдна конкурентна боротьба. Вільні програми істотно знизять ці втрати в галузі виробництва програм. Ми повинні це зробити, щоб помножена технікою продуктивність зверталася в скорочення нашої роботи» [Ibid.]. Ця стратегія *дружнього обміну* замість продажу, який базується на авторському праві, актуалізується мережами інформаційного суспільства, яке демонструє, що коли зустрічаються вільна пропозиція з вільним попитом, тоді підвищується продуктивна діяльність і вивільняється час, і в перспективі творчість майже не відрізняється від байдкування.

Всі три доволі різні за контекстом приклади, на нашу думку, засвідчують, що фігура автора стала своєрідною нав'язливою ідеєю, що на різних рівнях проявляється як репресивний примус до контрольованого/обмеженого життя людини, яка насправді не є тотальністю, не має субстанціональної автентичності, не потребує авторитету і з певною іронією може ставитись до авторства. Ми можемо (ба більше, хочемо) бути різними в різних обставинах, ми можемо (ба більше, хочемо) постійно трансформуватися в потоці новітніх технологій, і аби мати час і альтернативи для цього, ми маємо відкриватись іншому. Авторство, зрештою, нехай обчислюють машини¹.

Насправді зрозуміло, що для життєвого світу людини, що прагне збутися якомога повніше, і навіть забути в насолоді дозвілля, не важливе жодне фокусування на авторстві. Хто написав певну програму/книгу/музику/тощо, має значення хіба що для висловлення вдячності за можливість застосовувати їх у зручний/вільний спосіб. Все решта – спільне і децентроване...

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності. *Вибране / пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська. Львів: Літопис, 2002. С. 53-97.*

Бодлер Ш. Художник сучасного життя. Шарль Бодлер, Вальтер Беньямін, *Паризький слін. Есе / пер. з фр. та нім. Романа Осадчука. Київ: Комубук, 2017. С. 139-192.*

Манюков О.Ю. Розуміння людської дивідуальності в політичному метамодернізмі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філософія. Філософські перипетії».* 2022. № 66. С. 27-37. <https://doi.org/10.26565/2226-0994-2022-66-3>

Перепелиця О.М., Храброва О.В. Naked Attraction: структура бажання. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філософія. Філософські перипетії».* 2022. №67. С. 76-84. <https://doi.org/10.26565/2226-0994-2022-67-9>

Столмен Р. Маніфест GNU. 1985. URL: <https://www.gnu.org/gnu/manifesto.html>

Bogard W. Empire of The Living Dead. *Mortality.* 2008. Vol. 13. No. 2. 19 p. URL: https://www.academia.edu/4544710/Empire_of_the_living_dead

Foucault, M. "What is an author?" *The Foucault reader.* Paul Rabinow (ed.). New York: Pantheon, 1984.

Goclenius, Rodolphus. *Lexicon philosophicum quo tanquam clave philosophiae fores aperiuntur.* Frankfurt: M. Becker, 1613. s. 134.

Greenspan, Daniel. *The passion of infinity: Kierkegaard, Aristotle, and the rebirth of tragedy* (Kierkegaard studies. Monograph series ; 19). Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2008. 336 p.

Kierkegaard S. *The point of view / edited and translated with introduction and notes by Howard V. Hong, Edna H. Hong.* (Kierkegaard's writings ; 22), Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 2009. 351 p.

¹ Сьогодні можна не витрачати час на пошук музики чи фільмів, що виробляє той чи інший автор, не має потреби запам'ятовувати його ім'я – достатньо оформити підписку, або надати можливість програмі зробити певну вибірку продуктів.

Kierkegaard's pseudonyms / edited by Katalin Nun, Jon Stewart. London, New York: Routledge, 2016. 319 p. (Kierkegaard Research: Sources, Reception and Resources ;Volume 17).

Lazzarato, Maurizio. *Marvel Duchamp and the Refusal of Work* / Trans. by Joshua David Jordan. Los Angeles: Semiotext(e), 2014. 47 p.

Rife M.C. *Invention, Copyright, and Digital Writing*. Chicago: Southern Illinois University Press, 2013. 222 p.

Храбров Георгій Олегович

аспірант кафедри філософії та суспільних наук гуманітарно-правового факультету

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського

"Харківський авіаційний інститут"

вул. Чкалова, 17, Харків, Україна, 61070

E-mail: l2velial@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-0397-3289>

Стаття надійшла до редакції: 20.02.2023

Схвалено до друку: 16.04.2023

DECENTRATION OF AUTHENTIC AUTHORITY

Khrabrov Heorhii O.

PhD Student, Faculty of Philosophy

Department of Philosophy and Social Sciences of the Humanities and Law Faculty

National Aerospace University – Kharkiv Aviation Institute

17, Chkalova str., Kharkiv, Ukraine, 61070

E-mail: l2velial@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-0397-3289>

ABSTRACT

The article manifests and analyzes the process of decentration of the Author, which corresponds to a number of trends, such as: decentration of the subject, dividualization, decentralization of information systems, etc., which determine contemporary transformations of the Lifeworld of a human, who appears precisely as a decentralized, multilayered, split, multiple being. It is noted that the model of authorship, which was constituted according to the concept of a centered/holistic subject/individual, which, in particular, is embodied in copyright, needs to be reconsidered. The meaning of such a model, which is conceptualized in the figure of "authenticity of an authoritative author", is reduced to the creation of Surplus Value with behalf of the author of the product/work/goods. The article presents the stages of decentration of the Author, authority and authenticity, which are personified by the figures of S. Kierkegaard, M. Duchamp, and R. Stallman. For Kierkegaard, it is fundamental to separate the function of the author from authority and the formation of existence/singularity, which, in particular, is embodied in his use of pseudonyms. Duchamp problematizes the author as a producer of a product, contrasting him with the practice of using ready-made objects, and contrasts the tradition of the author's signature with the multiplication of names/signatures. Duchamp exposes the exploitative essence of work even in relation to artistic creativity, manifesting as an alternative to laziness/"lazy activity", which allows shifting the emphasis from the production of things to the process of becoming subjectivity. In the end, the author as integrity and unity loses its meaning in the context of the development of contemporary technologies and network communication. Stallman presents a strategy of friendly exchange of free software instead of selling it based on copyright (intellectual property). This is what should increase productive activity and free up time, and in the long run, creativity should hardly be distinguished from laziness. These three examples testify to the possibility and necessity of overcoming the repressive component of authorship and copyright as a way of controlling/restricting human life, which is not a totality, does not have substantial authenticity, does not require authority, and does not focus on authorship.

Keywords: *author, copyright, authenticity, authority, decentration, dividual.*

REFERENCES

- Baudelaire, Ch. (2017). The Painter of Modern Life. Charles Baudelaire, Walter Benjamin, *Paris Spleen. Essay* / trans. Fr. and German R. Osadchuk. Kyiv: Komubuk. (In Ukrainian).
- Benjamin, W. (2002). The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction. *Selected* / trans. Yu. Rybachuk, N. Lozynska. Lviv: Litopys (In Ukrainian).
- Bogard, W. (2008). Empire of The Living Dead. *Mortality*, 13, 2. URL: https://www.academia.edu/4544710/Empire_of_the_living_dead
- Foucault, M. (1984). "What is an author?" *The Foucault reader*. Paul Rabinow (ed.). New York: Pantheon.
- Goclenius, Rodolphus. (1613). *Lexicon philosophicum quo tanquam clave philosophiae fores aperiuntur*. Frankfurt: M. Becker, 134. (In Latin).
- Greenspan, D. (2008). *The passion of infinity: Kierkegaard, Aristotle, and the rebirth of tragedy* (Kierkegaard studies. Monograph series ; 19). Berlin, New York: Walter de Gruyter.
- Kierkegaard, S. (2009). *The point of view* / edited and translated with introduction and notes by Howard V. Hong, Edna H. Hong. (Kierkegaard's writings ; 22), Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Kierkegaard's pseudonyms*. (2016). / edited by Katalin Nun, Jon Stewart. London, New York: Routledge. (Kierkegaard Research: Sources, Reception and Resources ; Volume 17).
- Lazzarato, M. (2014). *Marvel Duchamp and the Refusal of Work* / trans. by Joshua David Jordan. Los Angeles: Semiotext(e).
- Maniukov, O. (2022). Understanding of human dividuality in political metamodernism. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Philosophy. Philosophical Peripeteias"*, 66, 27-37. <https://doi.org/10.26565/2226-0994-2022-66-3>. (In Ukrainian).
- Perepelytsia, O., Khrabrova, O. (2022). Naked attraction: structure of desire. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Philosophy. Philosophical Peripeteias"*, 67, 76-84. <https://doi.org/10.26565/2226-0994-2022-67-9>. (In Ukrainian).
- Rife, M.C. (2013). *Invention, Copyright, and Digital Writing*. Chicago: Southern Illinois University Press.
- Stallman, R. The GNU Manifesto. (1985). *GNU Operating System*. URL: <https://www.gnu.org/gnu/manifesto.en.html>

Article arrived: 20.02.2023

Accepted: 16.04.2023